

UCHWAŁA NR

RADY MIASTA GDYNI

z dnia 2024 r.

w sprawie zaopiniowania projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Cisowa”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 i 721) oraz art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890 oraz z 2024 r. poz. 1089), Rada Miasta Gdyni uchwala, co następuje:

§ 1. Opiniuje się negatywnie przedłożony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku projekt planu ochrony rezerwatu przyrody „Cisowa”.

§ 2. Rada Miasta Gdyni wnosi o zmniejszenie zasięgu projektowanej otuliny rezerwatu „Cisowa” do wielkości realnych potrzeb ochronnych, które miałyby spełniać, lub całkowitą rezygnację z jej tworzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Gdyni:
Tadeusz Szemiot

UZASADNIENIE

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku zwrócił się do Rady Miasta Gdyni pismem z dnia 04.07.2024 r. znak: RDOŚ-Gd-WOC.6202.4.2024.DS.4 o zaopiniowanie projektu zarządzenia na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890).

Po zapoznaniu się z przekazanymi projektami zarządzeń oraz analizą „Identyfikacji oraz określeniem sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków” ustalono co następuje:

Rezerwat Cisowa został utworzony w 1983 r. na powierzchni 24,76 ha. Obejmuje część doliny potoku Cisówka wraz z przylegającymi zboczami na lesistej krawędzi wysoczyzny morenowej Pojezierza Kaszubskiego. Chroni naturalną rzeźbę terenu oraz dobrze zachowane zbiorowiska roślinne: żyzną buczynę pomorską, przystrumykowy lęg jesionowo-olszowy i roślinność źródliskową.

Przez 40 lat istnienia rezerwat funkcjonował bez otuliny. Proponowana wielkość otuliny 131,08 ha pięciokrotnie przewyższa powierzchnię samego rezerwatu. W projekcie Zarządzenia § 4.1 wyznaczenie otuliny uzasadnia się zabezpieczeniem przed zagrożeniami zewnętrznymi. UW uzasadnieniu do analizy potencjalnych zagrożeń przytacza się argumenty, że prowadzenie zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie otaczającym rezerwat generuje okresowe nasilenie procesów spływu powierzchniowego i nanoszenia materii organicznej oraz frakcji mineralnych do koryta potoku. Jeśli takie procesy rzeczywiście miałyby miejsce, choć nie przedstawiono żadnych badań potwierdzających występowanie takiego zjawiska, to nie uzasadnia to tworzenia strefy buforowej przekraczającej miejscami nawet 450 m w linii prostej od granicy rezerwatu.

Następnie w uzasadnieniu czytamy, że prowadzeni cięć rębnych (a nawet trzebieży) w drzewostanach otaczających Rezerwat może spowodować odsłonięcie i „przewietrzenie” doliny rezerwatu i wpływać negatywnie na gatunki preferujące siedliska wilgotne. Ponieważ przedstawione potencjalnie negatywne skutki dalszego prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu są dość zaskakujące i wydają się nie być potwierdzone w czterdziestoletniej historii istnienia rezerwatu wskazane byłoby przeprowadzenie szczegółowych badań potwierdzających lub przynajmniej określających prawdopodobieństwo wystąpienia takich zjawisk w powiązaniu z negatywnym oddziaływaniem na sam rezerwat.

Następnie w tym samym uzasadnieniu czytamy, cyt.: „...odsłonięcie wnętrza rezerwatu miałoby wpływ na jego drzewostan, narażając go na działanie silnych wiatrów oraz gwałtowną zmianę warunków świetlnych i pogorszenie bilansu wodnego, co mogłoby skutkować osłabieniem stanu zdrowotnego drzew i ich zamierania...”. Praktyka pokazuje, że najlepszym sposobem utrzymania dobrego stanu fitosanitarnego drzewostanów jest prowadzenie regularnych cięć pielęgnacyjnych i budowa wielopiętrowej struktury lasu. W otoczeniu rezerwatu rosną drzewostany mieszane, w których dominującym gatunkiem jest buk. Większość z nich ma obecnie powyżej 100 lat. Są to zatem drzewostany, w których należy prowadzić cięcia pielęgnacyjne wspierające budowanie młodego pokolenia lasu, tj. trzebieże późne i cięcia rębne. W oddziałach leśnych otaczających rezerwat nie należy prowadzić zrębów zupełnych (takie raczej nie są planowane), które istotnie mogłyby mieć negatywny wpływ na sam rezerwat, natomiast wskazane jest prowadzenie rębni stopniowych i przerębowych ukierunkowanych na budowę młodego pokolenia lasu o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskiem. Takie cięcia pozwalają na stopniowe, kontrolowane wpuszczanie światła do dna lasu, koniecznego do powstania i prawidłowego rozwoju młodego pokolenia drzew.

Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej w bezpośrednim otoczeniu rezerwatu wydaje się zatem najlepszym rozwiązaniem zapewniającym utrzymanie dobrego stanu zdrowotnego lasu, zapobiegającym zjawisku wydzielania się dużych ilości posuszu i rozprzestrzeniania niepożądanych gatunków roślin powodujących degradację cennych siedlisk leśnych. Utrzymanie dobrego stanu sanitarnego lasu wpływa bezpośrednio na bezpieczeństwo osób korzystających z terenów leśnych w celach turystycznych i rekreacyjnych. Argument ten powinien mieć istotne znaczenie na decyzje podejmowane zwłaszcza w starszych drzewostanach bukowych.

Podsumowując, w naszej opinii wyznaczenie otuliny rezerwatu Cisowa o powierzchni ponad 130 ha nie tylko utrudni prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, ale przede wszystkim może istotnie wpłynąć na pogorszenie warunków sanitarnych lasu, bezpieczeństwo użytkowników, a także prowadzić do degradacji siedlisk leśnych.